

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

Pappus von Tratzberg, Franz

Ulm, 1725

Doctrina 4. Desumpta ex cap. 28. 29. & 30. lib. Numeri, in quibus
describitur lex de variis quotidianis Sacrificiis, Sabbathi, Calendarum &
Azymorum. Lex de variis Votis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-61252)

in tactibus circumspecti, in gestibus decentes, si volunt in filiis castitatem & pudicitiam conservari. Cervæ cum serpentes devorant, nullum inde damnum sibi attrahunt, ab hac tamen abstinent, cum lactant, ne catulis adhuc teneris noceant. Errant, & vel pessime errant parentes, in praesentia filiorum talibus utentes loquellis, quibus in cubiculo & thalamo uti assolent; non enim tam citò stuppa flammam, quam depravata in tenera juventute natura talia imbibit, quæ dein necesse est, in incendium impuri amoris accrescere. Quare Christiane Lector, si parentem agis, ad omnia dicta & facta accuratissime attendas, memor tremendi illius moniti Exodi 20. legendi: *Ego sum Dominus, visitans iniquitatem Patrum in filiis.*

Doctrina 4.

Desumpta ex cap. 28. 29. & 30. lib. Numeri, in quibus describitur lex de variis quotidianis Sacrificiis, Sabbathi, Calendarum & Azymorum. Lex de variis Votis.

Considera 1. **Q**UAM varia fuerint veteris Testamenti Sacrificia in N. 166. cap. 28. & 29. descripta, quæ tamen omnia etiam collectivè sumpta respectu unius Sacrificii, quod in cruentō modō in Altari peragunt Catholicī Sacerdotes, nil aliud sunt, quam merē umbrae: nam si perpendamus Rem in eo oblatam, excedit ea infinitiæ omnia munera, vel olim oblata, vel unquam offerenda. Quid enim præstantius, quid pretiosius ipso excogitari poterit Christo? hinc est, quod intuitu illius nausea affici cœperit Deus erga res omnes, in veteri Testamento oblatas, per Malachiam cap. 10. testatus: *Non est mihi voluntas in vobis (puta sacerdotibus legis antiquæ) dicit Dominus exercituum, & munus non suscipiam de manu vestra. Ab ortu enim solis usque ad occasum magnum est nomen meum in Gentibus, & in omni loco sacrificatur, & offeretur nomen meo oblatio munda.* Et verò quis cupreum non aversabitur, & abjicet nummum, cui ingens auri pondus offertur? cuius pretiuū Laurentius Just. lib. 1. de casto Connub. contemplatus, in hac erupit verba: *Tantum plane est, ut nec humanus valeat explicare sensus, nec Angelicus intellectus: sed solus ille noverit, qui solus voluit, & potuit facere in eo tanta & talia, ubique omnipotens ubique gloriosus.* Debemus Deo, ut nemo negaverit, pro beneficio creationis & conservationis, gratias infinitas, &

G g has

has exſolvit Res in ſacrificio Miffæ oblata, quia eſt pretii infiniti. De-
bemus pro injuriis Deo per peccata illatis ſatisfactionem pariter inſi-
nitam, & hanc deponit Res illa, utpote valoris infiniti. S. Porphyrius
Gazæ Epifcopus Constantinopoli diſcillimum expediturus nego-
tium, cum Theodosium Arcadii filiolum tunc recens natum, à baptiſ-
mali fonte referri vidit, libellum ſupplicem, purpuræ, quā parvulas
tegebatur, imposuit, quaſi ipſe infans parenti ſuo acceptiſſimus illum
offerret. Quod conſilium tam feliciter ceflit, ut Arcadius petitis illi-
cō annueret, Idola deſtruens. Si tanti valoris eſt apud terrenum Prin-
cipem à filio ſuo licet rerum iſcio facta oblatio, puta: quanti valo-
ris futura ſit oblatio illa, quām filius Principis æterni, peragit eō mo-
dō, ut libelli ſupplicis vices ipſe agat, non alienō tantum ore, aut
chartā, ſed propriā loquens precansque lingua? quare meritō expro-
bat infelicibus Judæis Deus, quod tot hostiis à ſe oblatiſ, id unicūm
effigere non poſſint, ut indignationem ejus mitigent. *Adipe viſtimarum tuarum non inebriasti me.* Iſaiæ 43. Hoc ſanè nobis Christianis ex-
probare non poterit, apud quos vel unum Miffæ ſacrificium uſque
adeo inebriate videatur ejus Iuſtitiam, ut manibus ejus extorqueat
fulmina, quæ jam in capita peccatorum ſtrinxerat. Nec eſt, quod hoc
miremur fieri, eō quod plus honoris Deo reddat filius in ſacrificio
oblatus, quam ſervus ei per peccatum abſtulerat. Ubi abundavit de-
lictum, ſuperabundavit & gratia. Si ergo tanti valoris, tanti pretii,
virtutisque tantæ hoc incruentum eſt Miffæ ſacrificium, quanto erit
à te Christiane in honore habendum? quanta cum devotione à Sa-
cerdote celebrandum? quām modeſta præſentiā frequentandum?
apud Sybaritas moſ invaluit, mulieres integrō priuī anno, quām ad
convivium venirent, invitandi, quō interea ſe ſtudioſius exornarent.
Nec Reges Persarum ulli ſeſminæ ſe accedendi copiam fecerē, niſi in-
tegrō anno priuī exculta. Patriarcha Jacob ſacrificii noſtri umbram
oblaturus præcepit universæ domui: *Abjicite Deos alienos, qui in medio
reſtri ſunt, ac mutate reſtimenta veſtra &c.* Quid putas: à Sacerdote Chri-
ſtiano requiri tam tremendum peracturo ſacrificium? non metuis er-
gò ad Altare deferre cor, tot pravorum habituum Idolis repletum? ſi
Betsamitæ tam graraves olim poenas dedere ob incautum Arcæ, figu-
ram hujus ſacrificii tantum continentis aspectum, quid tibi contin-
get, qui figuratum ore ſeedō uſcipiſ?

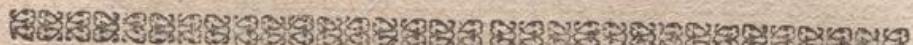
N.167. Considera 2. Quod ſicut ſacrificia legis antiquæ anſam ſubmini-
ſtrave-

straverint, excellentiam sacrificii novæ legis deprædicandi : ita autem quæ legis vota occasionem præbeant, vota novæ legis, quæ secundum evangelica emituntur consilia, extollendi. Hac Christus Eucharisticus suo condecoravit exemplò: dum primò quasi omni exutus ornatu sub modici panis & vini accidentibus voluit includi, rigidissimæ Paupertatis amator. Dum secundò purissimam triticei panis portionem ad consecrationem exigens, dedit clarissimum castitatis specimen. Dum tertio voci hominis, Sacerdotem legitimum agentis, exactissimè obtemperans, cæcam protinus voluit præstare obedientiam. Miram talium votorum excellentiam contemplans Glosa apud Plat. l. 2. c. 8. exclamat: *Alii vovent vitulos, alii arictes vel domos. Nazareus seipsum. Hoc est Nazarai votum, quod est super omne votum: filius enim vel filia vel pecus extra nos est: se ipsum vero Deo offerre non alieno labore sed propriè placere perfidius est, & eminentius omnibus votis.* Cùm enim homo totum suum esse pluribus ex titulis debeat Deo, quæso: per quid aliud huic obligationi satisfaciet melius, quàm per emissa Religionis vota? per paupertatem terrenis rebus in mundo possessis se excusans, divitem per ea facit Deum. Per castitatem cùm non tantum illicitis, sed quoque licitis renunciet voluptatibus, corpus suum totum consecrat illi. Per obedientiam denique immolat animam suam, offerens unō actu arborem cum fructibus, & fructus cum fundo. Quid restabit ultra, quod exigat à Religioso Deus? Sancti Patres talium votorum, dum considerant præstantiam, non ambigunt religiosum statum ipsi Martyrio parem proclamare, verba melliflui Doctoris sunt Serm. 30. in Cant. Ill, quod membra ceduntur ferrib, horrore quidem mitius, sed diuturnitate molestius. h. e. religiosa vita, in observantia trium votorum substantialium consistens, non quidem adeò horret exterrâ specie ut Martyrium, quod per rotas falcatas, per craticulas & flammæ, per carnifices & bestias membræ dirissimum in modum torquentur: sed duratione suâ longè pœnosius est. Illud enim unicâ quandoque horâ, unicò gladii iectu sortiebatur finem, hoc vero ad plurimos annos extenditur, corpore per abstinentiam à cibis, à voluptatibus cruciato, animâ vero in suis passionibus mortificata. juxta illud Prophetæ: *Quoniam propter te mortificamur tota die, estimati sumus sicut oves occisionis.* Ut autem ovium non est, mortis sibi genus eligere, quod in ipsis pariter observatum Martyribus: ita Religiosos oportet, penitus resignatos esse, ad sufferenda quævis mortificationum tormenta

G g 2

menta

menta sine eorum delectu. Sicut porrò communis SS. PP. sententia docet : Martyriō corporalī obtineri omnium peccatorum veniam, adeo, ut se injurium probet Martyri teste S. Augustinō, qui pro illius salute Deo supplicet : ita pariter profitentur, per religiosam Professionem omnem pœnam auferri, in purgatorio alias subeundam. ò quām felicem te igitur reputes Christiane Lector, si divinæ obsecutus vocationi, tam nobile vitæ genus elegisti, per emissâ vota totus transiens in Dei servitium. Verūm, quō major est felicitas tui statūs, tantō major tibi accrebit in exsolvendis votis obligatio : si enim Deus cō rigore sibi impleri voluit vota, in veteri Testamento deposita, longe strictiūs exiget exsolvî vota, in novo Testamento emissâ per actualem religiosi statūs Professionem. Vovebantur ibi, ut hoc cit. cap. testatur S. Script. res exigui momenti vel pretii, *animalia &c.* Voventur hīc res præstantissimæ, animæ videlicet & corpora hominum. Si juxta effatum M. Gregorii in Regist. ad Venant. Ille mortis periculo se dignum fecerat, qui eos, quos dederat numinos, Deo iterum abstulit: quanto periculo exponet se ille, qui non numeros fragilem & fluxam terræ materiam, sed ipsam Dei vivi Imaginem, ei ad perenne servitium oblatam, præsumperit votorum fractione auferre ?

FASCICULUS XXVI.

Doctrinarum Moralium & Asceticarum.

Doctrina I.

Desumpta ex cap. 31. & 32. lib. Numeri, in quibus describitur Victoria Israëlitarum de Madianitis reportata cum preda. Petilio Ruben, Gad & Massa pro inhabitanda terra Jazer & Galaad.

N. 168. Considera I.

QUOD sicut Moyses non potuerit antea morte sancta defungi, quām felici pugnā decertässet cum Madianitis hostibus ; ita nullus Christianorum piâ morte